

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС ЧОКА

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	93,3	129	95,4	93,0	127	94,9	93,2	133	95,1
	ТВ	90,0	106	91,8	88,0	101	90,2	89,0	111	90,7
	БУС	69,6	155	91,5	75,0	140	91,2	72,1	157	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	93,2	6	81,6	93,2	28	86,6	93,2	11	85,0
	Сувозачи ПА	79,2	86	78,7	86,6	58	84,3	82,7	87	82,3
	Предње седиште ПА	87,1	35	80,4	90,5	36	85,7	88,8	39	83,9
	Задње седиште ПА	43,1	23	22,6	68,8	5	37,2	59,4	10	32,5
	Возачи ТВ	46,0	118	60,0	86,0	18	66,7	66,0	76	64,9
	Сувозачи ТВ	50,0	81	49,8	62,5	63	57,1	57,1	91	55,2
	Предње седиште ТВ	46,4	113	57,9	82,8	25	64,9	64,9	77	63,1
	Возачи БУС	56,5	34	31,8	10,0	121	38,9	34,9	72	38,1
	Сувозачи БУС	30,0	76	34,2	#####	6	37,4	30,0	85	37,6
	Предње седиште БУС	48,5	45	32,4	10,0	122	38,6	34,0	76	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	87,1	23	65,6	97,1	6	71,7	92,3	11	69,9
	Сигурносни појас	65,6	51	46,3	80,0	10	49,0	72,6	24	49,3
	Укупно – деца	76,2	30	56,0	89,1	3	60,4	82,7	10	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		82,7	34	75,2	87,2	15	80,3	85,0	29	78,7
Заштитне кациге	Возачи mopеда	85,2	46	59,6	81,5	63	63,7	83,3	51	61,6
	Путници на mopедима	85,7	41	58,6	87,5	45	62,9	86,7	39	60,8
	Возачи и путници на mopедима	85,3	45	59,4	82,9	62	63,5	84,1	49	61,4
	Возачи мотоцикала	86,7	101	87,4	100,0	1	90,7	93,7	79	89,2
	Путници на мотоциклима	80,0	115	86,4	100,0	1	89,7	90,0	95	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	85,7	103	87,2	100,0	1	90,5	93,2	81	88,8
	Mопедиста и мотоциклиста	86,0	54	73,6	91,7	45	77,3	88,9	41	76,3
	Бициклисти	4,0	54	5,4	14,7	35	6,3	10,2	40	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	N/A	N/A	80,3	N/A	N/A	N/A		1	80,3
	% прелазака на ОПП	75,4	75	70,6	N/A	N/A	N/A	75,4	75	70,6
	% исправних прелазака	86,1	67	74,3	N/A	N/A	N/A	86,1	67	74,3
	% исправних прелазака деце	84,0	61	77,1	N/A	N/A	N/A	84,0	61	77,1
	% прелазака без ометања	96,8	56	94,8	N/A	N/A	N/A	96,8	56	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

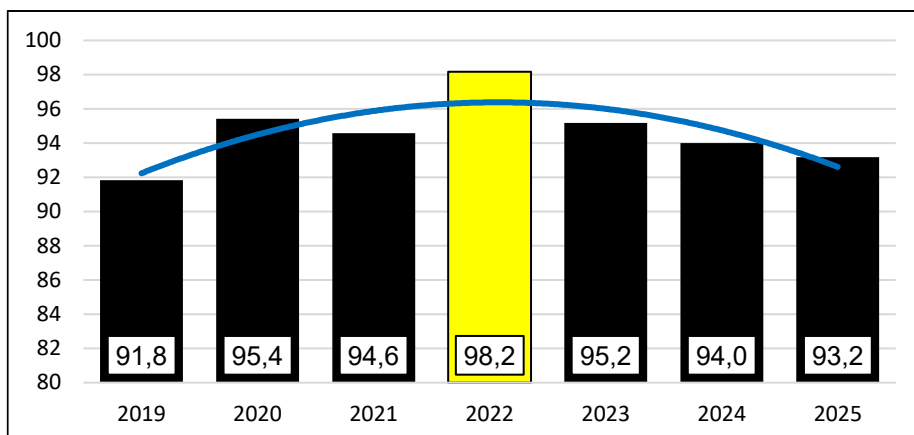
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

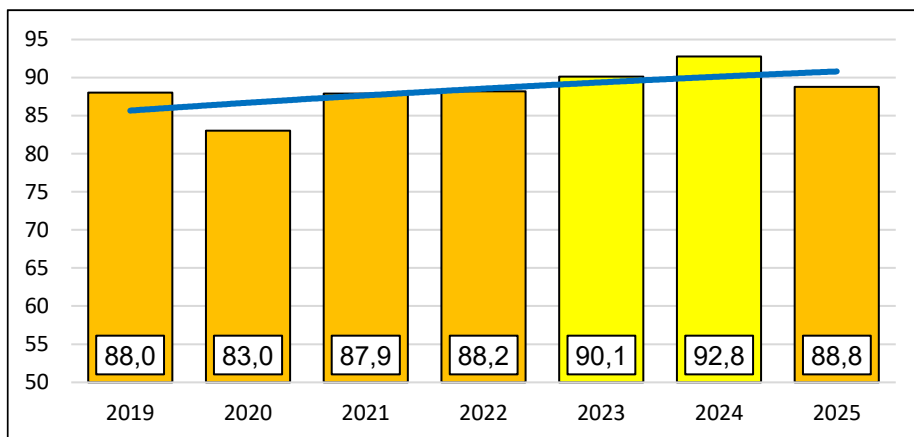
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

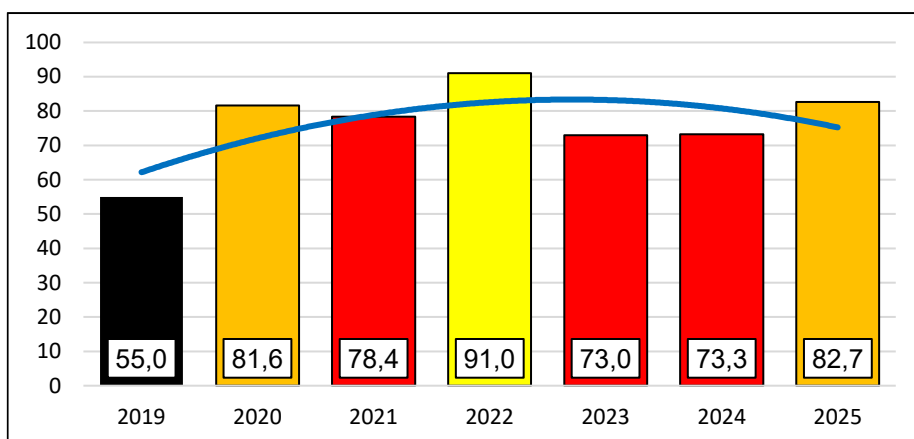
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

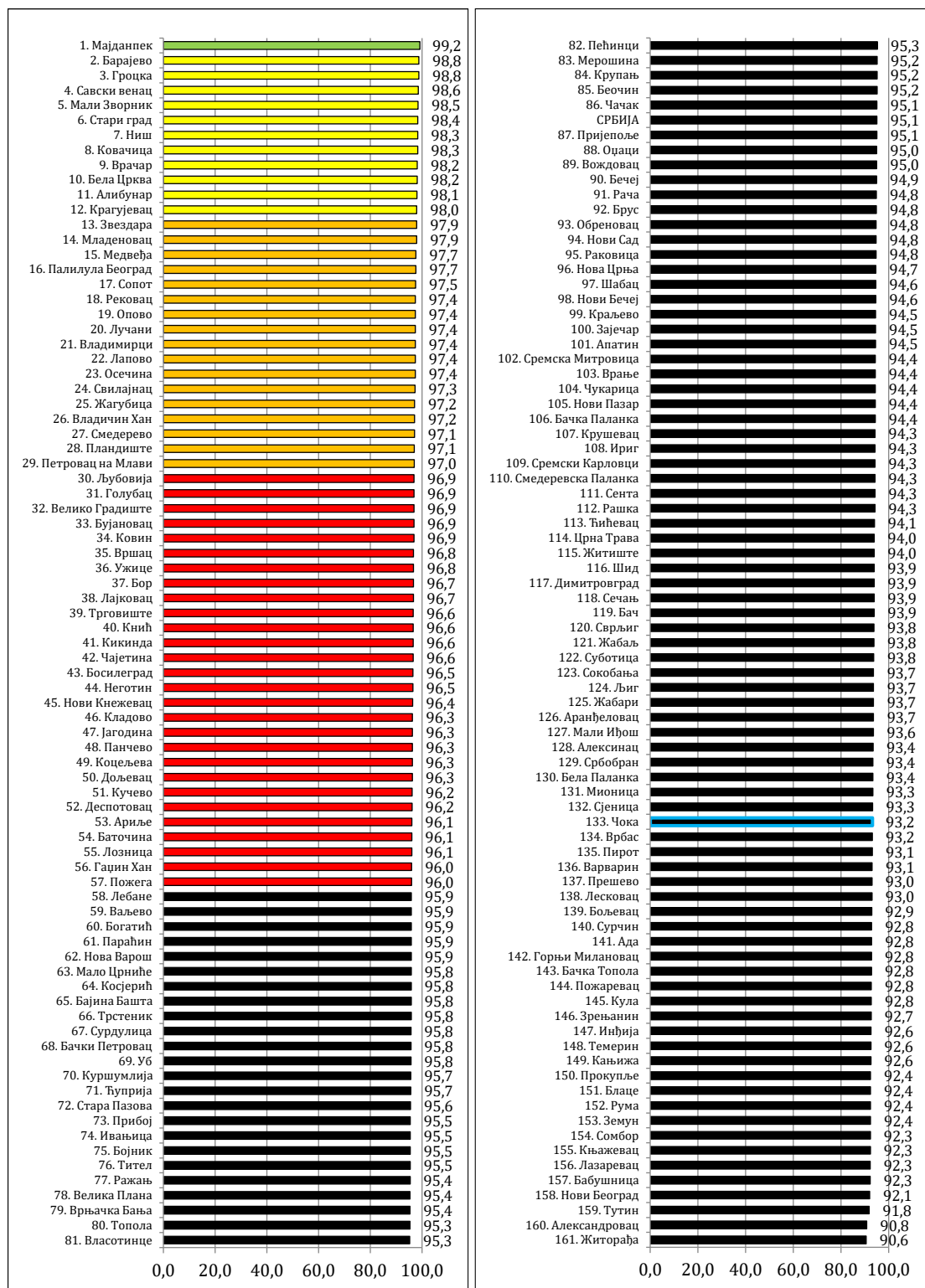
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

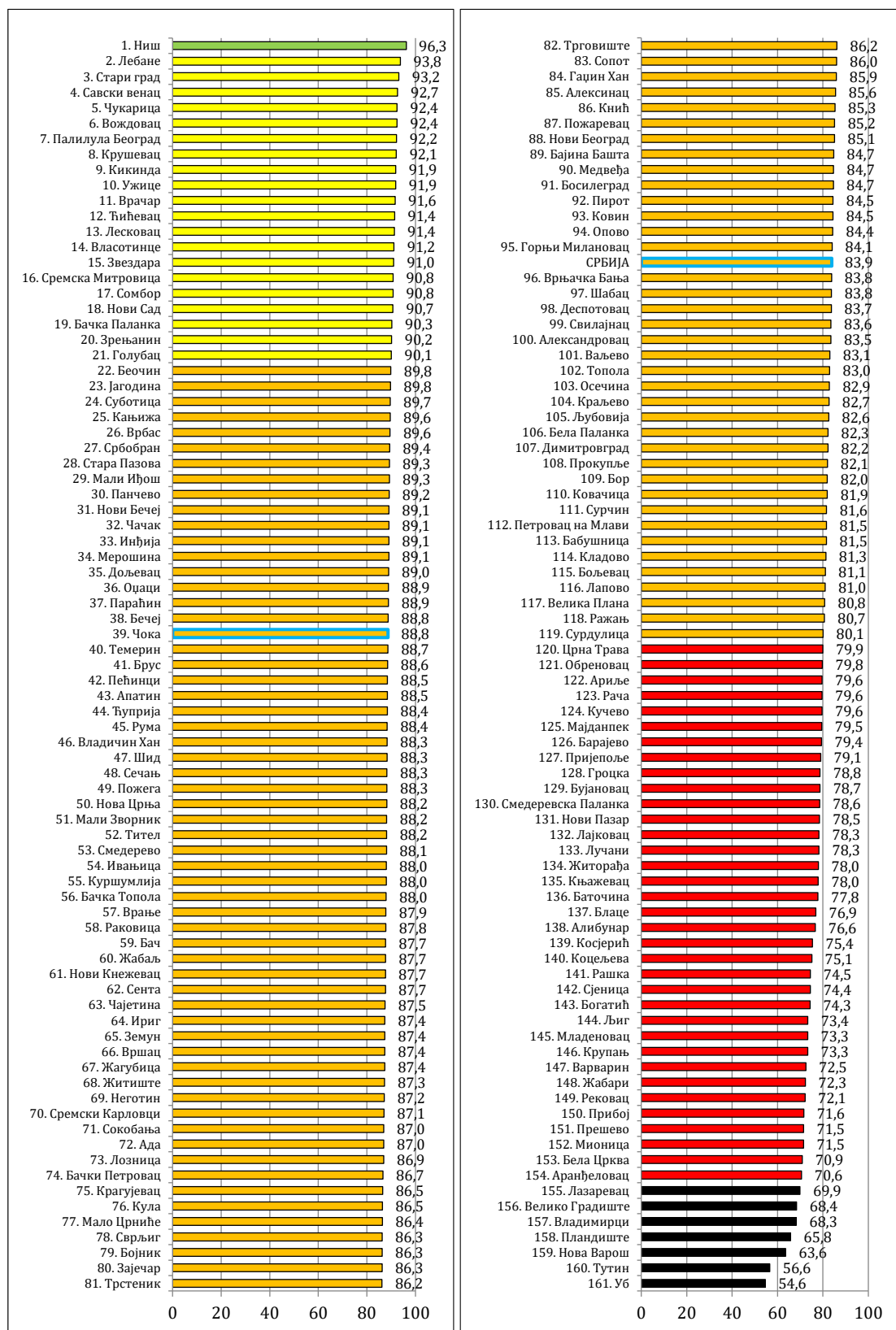
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

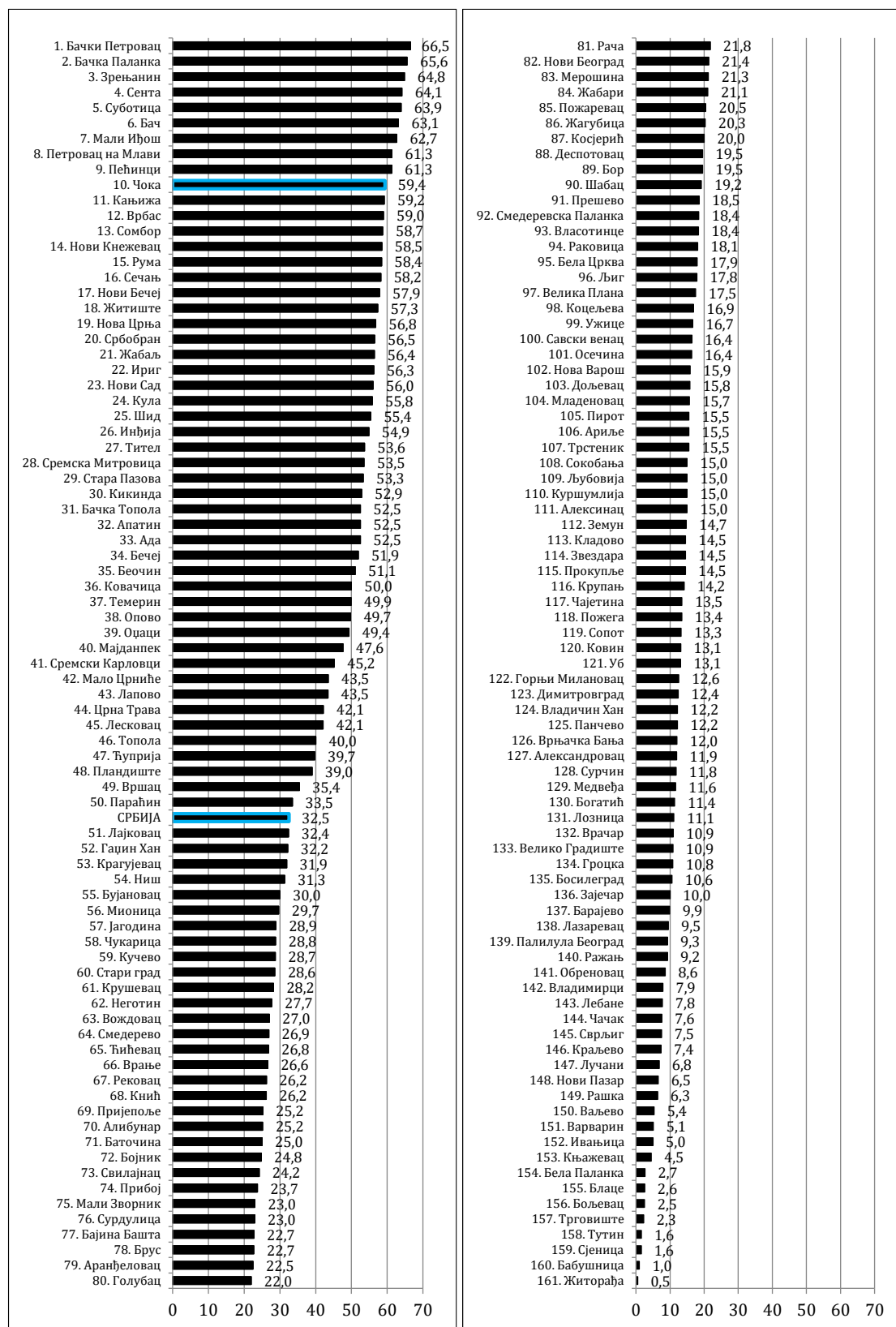
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

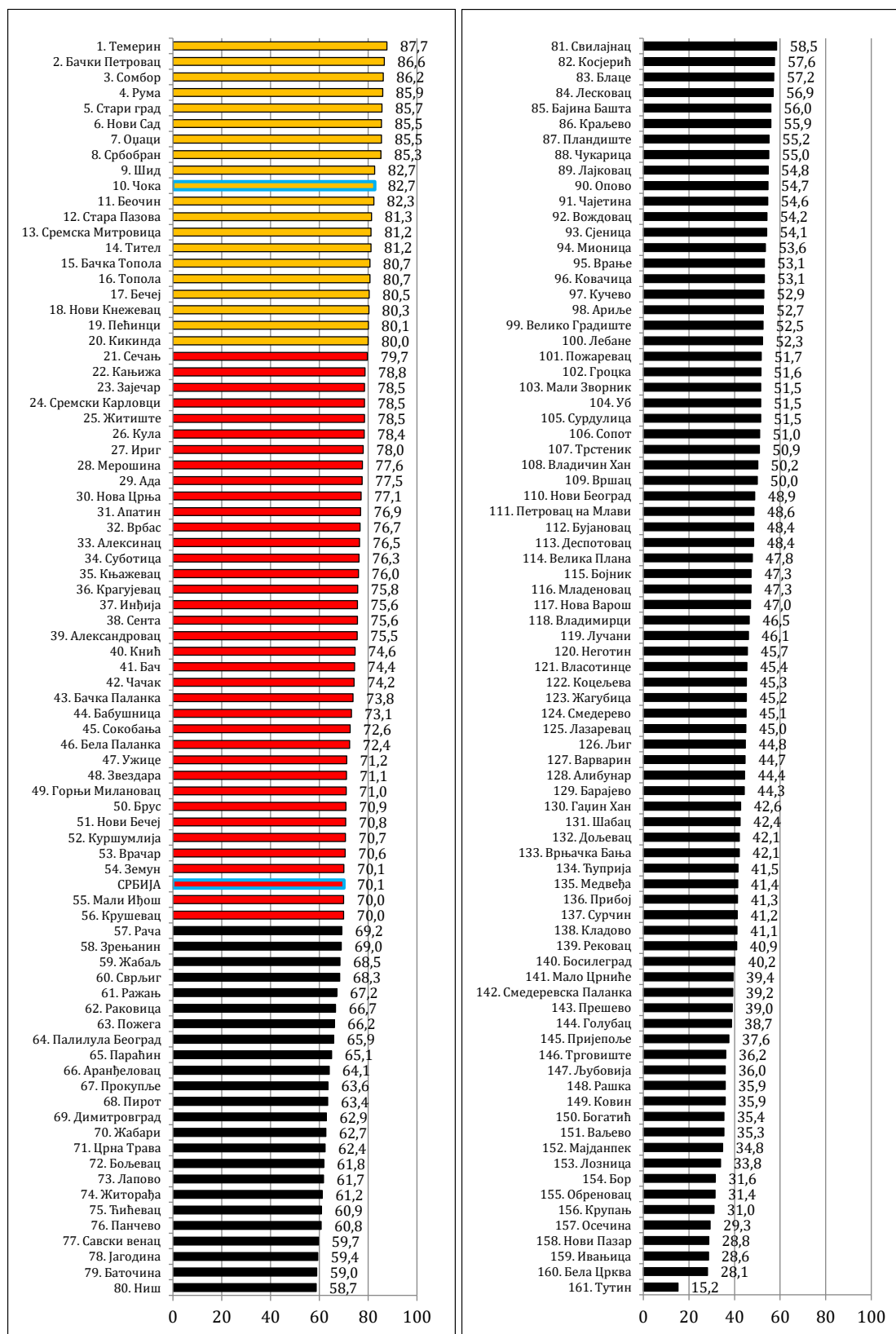
Дијаграм 4.1. % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

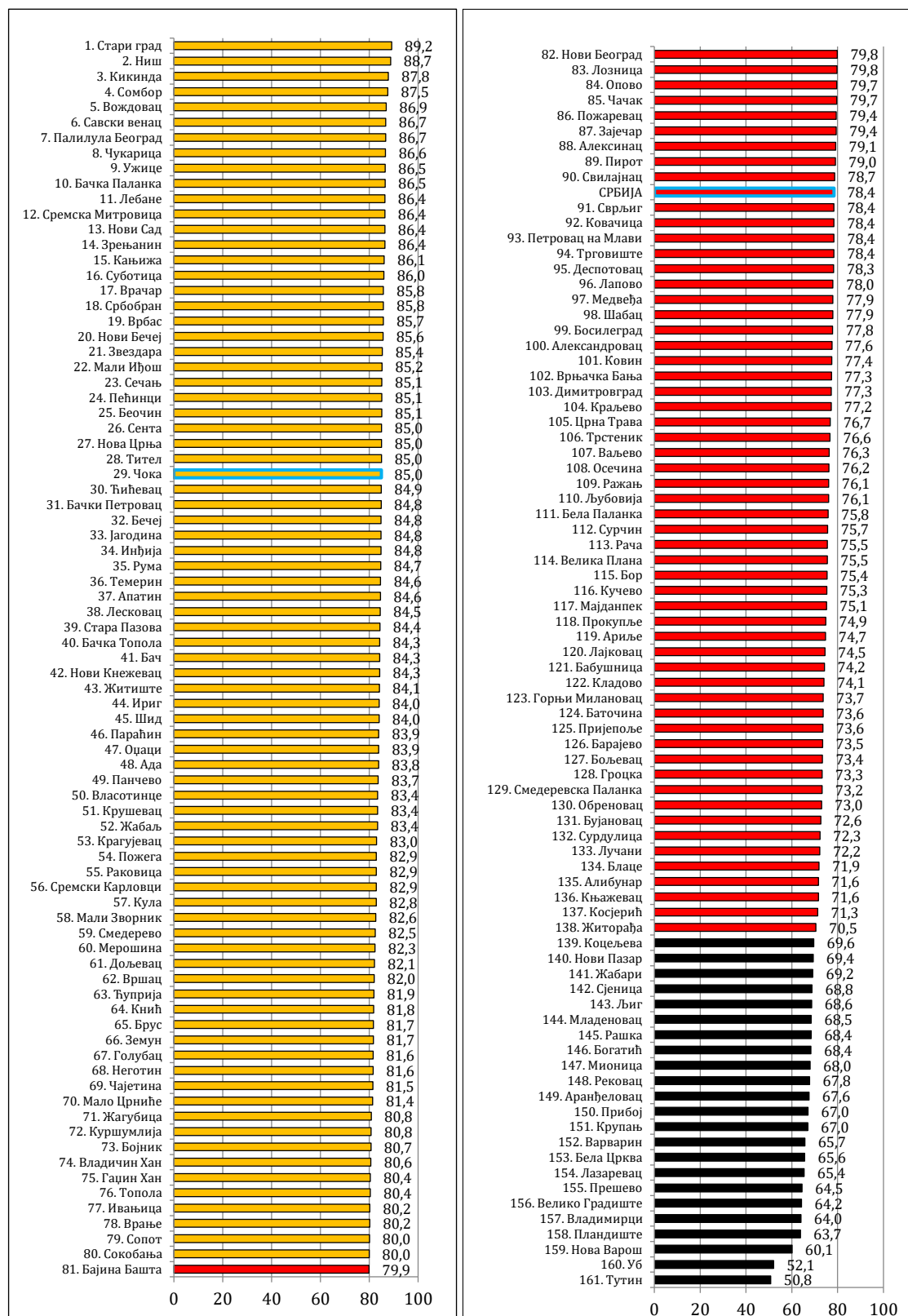
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

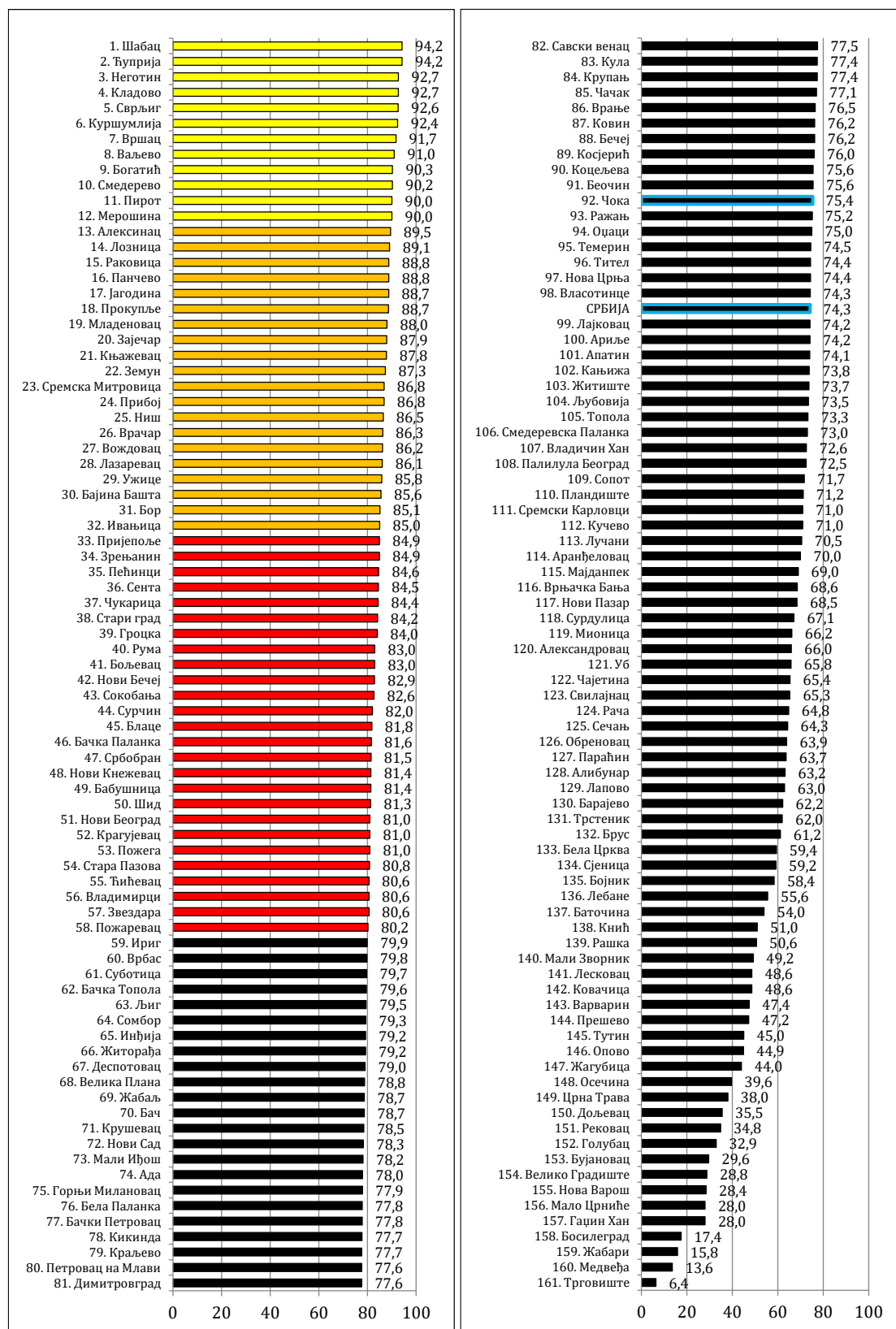
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Некоришћење мобилног телефона.** Индикатори коришћења мобилног телефона у теретним возилима и аутобусима налазе се значајно испод републичког просека и сврставају се у категорију веома ниских вредности, што указује на неповољно понашање у овим категоријама учесника у саобраћају.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Иако су вредности овог индикатора нешто више него у неким претходним случајевима, укупна употреба појаса на задњем седишту и даље припада ниским вредностима и остаје један од најкритичнијих проблема посматране ЛС.
- **Употреба сигурносног појаса у ТВ и БУС возилима.** Индикатори употребе појаса код возача и сувозача теретних возила и аутобуса често су испод националног просека, а на појединим типовима путева чак и у категорији веома ниских вредности, што указује на изражен ризик у овим категоријама возила.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Употреба дечјих седишта и сигурносних уређаја у насељу је повољна, али укупни индикатор безбедности деце и даље припада средњој категорији. Ово указује да је, упркос појединим добрим резултатима, неопходан додатан напор за потпуно усклађивање са националним циљевима.
- **Коришћење заштитних кацига.** Употреба кацига код мопедиста и мотоциклиста укупно је добра, али се у насељу јављају нижа остварења код возача мопеда, док су индикатори укупног понашања двоточкаша измешани, са појединим средњим и високим вредностима. Ово указује на делимичну недоследност у примени мера заштите.
- **Понашање пешака.** Индикатори понашања пешака су углавном изнад националног просека и сврставају се у категорију високих вредности, што је веома повољно. Ипак, неопходно је наставити са активностима усмереним на одржавање и даље унапређење овог нивоа безбедности.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.